

Begroting 2023, definitief

Definitief (geen zienswijzen Provinciale Staten)

14 juli 2022

Inhoud

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Toelichting op de begroting	6
2.1 Personeel	6
2.2 Huisvesting.....	7
2.3 Externe diensten	7
2.4 Organisatiekosten	8
2.5 Incidenteel onderzoek	8
3. Begroting	9
4. Financiële positie en meerjarenraming.....	10

Voorwoord

In 2021 en 2022 heeft de Noordelijke Rekenkamer de resultaten van de evaluatie uit 2020/2021 vertaald in concrete acties. Daarnaast zijn diverse projecten uit het onderzoeksprogramma opgezet en uitgevoerd. Tevens wordt in 2022 een nieuw onderzoeksprogramma voor de komende jaren opgesteld.

Sinds 1 mei 2021 is het college met de benoeming van Marko Bos weer compleet. Tevens is het Bureau op sterkte gebracht door de aanstelling van een juridisch onderzoeker, Anke Pietersma. Daarmee is de formatie weer op peil en is tevens meer ruimte ontstaan voor het honoreren van incidentele onderzoeksverzoeken vanuit Provinciale Staten. Dergelijke verzoeken bereiken de rekenkamer meer dan in het verleden en dat is een gewenste ontwikkeling.

Deze begroting beoogt blijvend ruimte te geven aan de ambities waarover NRK en Raad van Advies afspraken hebben gemaakt: een breed en gevarieerd aanbod van onderzoek (te bevestigen in het nieuwe onderzoeksprogramma), meer ruimte voor tussentijdse verzoeken tot onderzoek vanuit de Staten, in aanvulling op het onderzoeksprogramma, en meer en betere contacten van de NRK met de diverse provinciale gremia. Daarnaast zal de NRK vaker de samenwerking zoeken met de (inter)gemeentelijke rekenkamers in de drie provincies, daar waar die functioneel is.

Anneke Beukers
Voorzitter

Linze Schaap
Directeur-secretaris

1. Inleiding

De Noordelijke Rekenkamer heeft als taak onafhankelijk onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de provinciebesturen gevoerde bestuur. De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan dat de Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen in 2005 bij gemeenschappelijke regeling hebben ingesteld; die regeling is eind 2016 herzien.

De drie deelnemende provincies dragen elk voor een gelijk deel bij aan de uitgaven van de Rekenkamer. Daarmee stellen zij hun gemeenschappelijke Rekenkamer in staat haar wettelijke taak te vervullen. De missie van de Noordelijke Rekenkamer is *“met onderzoeksrapporten van kwalitatief hoog niveau het lerend vermogen bij de provincies te ondersteunen. Het verder gelegen doel is het verbeteren van het functioneren en presteren van de Noordelijke provincies.”*

Bij het samenstellen van de begroting voor 2023 wordt voortgebouwd op keuzes uit voorgaande jaren en op de afspraken uit het meerjarenwerkplan die voortvloeiden uit de evaluatie van de rekenkamer in 2020. De Raad van Advies heeft op 25 maart 2021 positief geadviseerd over dat werkplan. Tevens is uitgegaan van de realisatiecijfers over 2021 en de voorlopige prognose 2022.

Het opstellen van een begroting zo ver voor het begin van het begrotingsjaar gaat gepaard met enkele onzekerheden. In concreto: ontwikkeling van de salaris- en reiskosten (gelet op eventuele voortzetting van en vergoedingen voor (gedeeltelijk) thuiswerken), inflatie, gevolgen van de oorlog in Oekraïne en vervolg op de Coronacrisis.

Duidelijk is wel, dat het streven naar relatieve verlaging van de organisatiekosten zijn vruchten afgeworpen heeft.

BBV: paragrafen bij de begroting 2023

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV 2017) schrijft voor dat de betrokken overheid te onderscheiden programma's kent die samenhangen met de maatschappelijke beleidsvelden waarop deze overheid zich richt. Verder schrijft het BBV voor dat de betreffende overheid in afzonderlijke paragrafen de uitgangspunten beschrijft die op een aantal, door de regelgever genoemde, beheersaspecten in acht worden genomen. De Noordelijke Rekenkamer is geen bestuursorgaan dat besluiten met rechtsgevolg neemt: zij doet onderzoek. De strekking van dit onderzoek neemt de vorm aan van een constatering (onderzoeksbevinding) dan wel een advies (aanbeveling). De Noordelijke Rekenkamer heeft één maatschappelijk doel: het vergroten van het inzicht in de inhoud, uitvoering en effecten van het door de drie Noordelijke provincies gevoerde bestuur. In een organisatie die op één doel gericht is, is het niet zinvol afzonderlijke uitgavenprogramma's te onderscheiden. De in 2023 uit te voeren onderzoeksprojecten zullen genoemd worden in het tweejarige onderzoeksprogramma

2023-2024. Over de uitvoering van dat programma zal de Raad van Advies, waarin elke provincie door drie Statenleden wordt vertegenwoordigd, halfjaarlijks worden geïnformeerd.

De Noordelijke Rekenkamer heeft geen rechtspersoonlijkheid, zij is een gemeenschappelijk orgaan zoals genoemd in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Zij kan geen onroerend goed aankopen; evenmin houdt zij kapitaalgoederen - anders dan ICT-apparatuur - aan, zodat het formuleren van uitgangspunten bij het onderhoud van kapitaalgoederen niet zinvol is. De Noordelijke Rekenkamer is een samenwerkingsorgaan van de drie Noordelijke provincies; zij neemt bestuurlijk noch financieel deel aan andere organisaties. Er is hier geen paragraaf verbonden partijen opgenomen.

Weerstandsvermogen

Mochten zich incidenten voordoen die effect hebben op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer, dan kan daarin worden voorzien door een beroep te doen op de post onvoorzien en op de algemene reserve.

Rekeningcourantverhouding

De Noordelijke Rekenkamer voert een deel van haar financiële administratie in eigen beheer. De salarisbetaling en de daarmee samenhangende reiskostenvergoeding vallen onder de administratie van de provincie Drenthe (de formele werkgever). De aan de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer deelnemende provincies storten hun jaarlijkse bijdrage rechtstreeks op de rekening-courant van de Rekenkamer.

Bijdrage van provincies

Jaarlijks stellen de Staten van de drie deelnemende provincies een gelijk bedrag beschikbaar ter dekking van de te maken kosten. Deze bijdrage is taakstellend.

Bedrijfsvoering

Het merendeel van het personeel van de Noordelijke Rekenkamer is formeel in dienst van de provincie Drenthe; een enkel personeelslid is gedetacheerd. De Noordelijke Rekenkamer volgt in beginsel het personeelsbeleid van de provincie. Voor informatie over de ontwikkeling van de loonsommen en sociale lasten conformeert de Rekenkamer zich aan opgaven die de provincie Drenthe aan haar verstrekt. De provincie Drenthe ontvangt voor het uitvoeren van deze werkzaamheden een vergoeding. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsprotocol (DVP-2016), evenals afspraken over ondersteuning van de directeur-secretaris bij personeelszaken, arbeidsomstandigheden, juridisch advies en verzuimbegeleiding. De vergoeding wordt vastgesteld op basis van urenadministratie en nacalculatie.

2. Toelichting op de begroting

2.1 Personeel

In de jaren 2020-2022 is de bezetting van het bureau kwalitatief en kwantitatief op peil gebracht. Er zijn twee junior-onderzoekers aangesteld en een juridisch onderzoeker. Met hun opleidingen en ervaringen zijn deze nieuwe medewerkers een inhoudelijke aanvulling: de expertise binnen het bureau sluit nu goed aan bij de provinciale kerntaken. Tevens is het gelukt de gemiddelde leeftijd van de medewerkers te verlagen, de man-vrouwverhouding minder scheef te maken en de opbouw van de staf voor wat betreft de functieniveaus evenwichtiger te maken. De voorkeur blijft medewerkers in eigen dienst te hebben (d.w.z.: formeel in dienst van de provincie Drenthe); dat is goed voor de continuïteit en het is financieel aantrekkelijker dan détachering. Détachering van personeel of uitbesteding van delen van onderzoeken vindt plaats, als de interne expertise ontbreekt of er een onvoorzienbaar gebrek aan menskracht binnen de staf is. Voordeel van tijdelijke inhuur - en stagiair(e)s – is dat er frisse blikken binnenkomen.¹ Bij het begroten van de personele uitgaven is rekening gehouden met een trendmatige stijging van de salariskosten; weliswaar zijn er de nodige onzekerheden (zie paragraaf 1), maar een deel daarvan was al verdisconteerd in de begroting 2022. De begrotingspost is taakstellend.

Tabel 1: Intern personeel, detachering en college (in fte), 2023

Aantallen, in fte	Formatie	Realisatie 2021	Begroot 2022	Maart 2022	Begroot 2023
Bestuur*	0,4	0,37	0,4	0,4	0,4
Bureau	6,0	5,45	6,0	6,1	6,1
Totaal	6,4	5,82	6,4	6,5	6,5

* Norm is 0,4 (Gemeenschappelijke Regeling 2016).

Dienstreizen en verblijfkosten

Voor 2023 worden ook de reiskosten slechts bescheiden verhoogd. Weliswaar zullen de prijzen stijgen en zal het (nu weer voltallige) college per saldo meer gaan reizen, maar diverse overleggen binnen en buiten de rekenkamer zullen naar verwachting, digitaal plaatsvinden.

Vorming en opleiding

Op grond van de CAO heeft elke medewerker een ontwikkelbudget van €5.000,- te besteden binnen een periode van 5 jaar - eventueel in één keer. De kans dat alle medewerkers het

¹ Iets waarvoor de NRK ok een 'kijkje-in-elkaars-keuken' geïnitieerd heeft met de vier andere (inter)provinciale rekenkamers.

beschikbare bedrag in één jaar willen besteden, is echter klein, zo leert de geschiedenis bij de NRK. Vorming tot Rekenkameronderzoeker is deels *training on the job*. Nieuwe medewerkers worden daarnaast gestimuleerd basiscursussen Rekenkamerwerk te volgen. Het begrote budget is in de begrotingen voor 2021 en 2022 verhoogd om ruimte te creëren voor verdergaande professionalisering, met als rekenformule: aantal medewerkers x maximaal te besteden budget / vijf jaren; die lijn wordt in 2023 voortgezet.

Werving en selectie

In de begroting voor 2023 is geen bedrag voor werving en selectie van personeel opgenomen.

Extern personeel

Ten opzichte van de afgelopen jaren wordt een kleine stijging begroot, in verband met te verwachten stijging van salariskosten. Inhuur van externe capaciteit (*détachering* dan wel uitbesteding) is soms noodzakelijk, als de interne expertise ontbreekt dan wel als er onvoorzien gebrek aan menskracht binnen de eigen staf is. Daarmee is ook gezegd dat dit budget en dat voor eigen personeel communicerende vaten zijn.

2.2 Huisvesting

De Rekenkamer huurt sinds medio 2014 kantoorruimte aan de Dokter Nassaulaan 5 te Assen. Die kantoorruimte biedt voldoende werkplekken gegeven de formatie van de NRK. In de begroting van 2023 wordt uitgegaan van trendmatig stijgende uitgaven. Het contract van het grootste deel van het kantoor loopt tot 2025, voor een kleiner deel is een jaarcontract afgesloten.

2.3 Externe diensten

Dienstverlening Drenthe

De provincie Drenthe ontvangt voor het uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden een vergoeding. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsprotocol (DVP). In de genoemde dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning van de directeur-secretaris van NRK op het gebied van personeelszaken, arbeidsomstandigheden en verzuimbegeleiding. De vergoeding wordt vastgesteld op basis van urenregistratie. Het voor 2023 geraamde bedrag is bescheiden hoger dan dat voor 2022, rekening houdend met stijgende personeelslasten.

Automatisering

Eind 2020 is besloten de verouderde server te vervangen en een nieuw servicecontract af te sluiten. Tevens is een beslissing genomen over het vernieuwen van de huisstijl en de website (mede met het oog op de toegankelijkheid voor slechtzienden). De jaarlijkse kosten zullen daardoor amper stijgen, zo valt te verwachten. Wel zullen in 2022/3 investeringen noodzakelijk zijn in de apparatuur (laptops en mobiele telefoons).

Accountantskosten

Er wordt rekening gehouden met een trendmatige stijging ten opzichte van de realisatie 2021.

Schoonmaakkosten

Voor het schoonhouden van de werkomgeving heeft de Noordelijke Rekenkamer een langlopend contract. De kosten voor 2021 zijn lager uitvallen dan begroot, door afspraken over een lagere schoonmaakfrequentie (gelet op veelvuldig thuiswerken). Voor 2022 is uitgegaan van gebruik van schoonmaakkosten op het oude niveau, maar dat niveau is hooguit voor een deel van het jaar noodzakelijk. Voor 2023 gaan we veiligheidshalve uit van de oude frequentie van schoonmaken en bijbehorende kosten.

2.4 Organisatiekosten

De rekenkamer heeft de afgelopen jaren een aantal beslissingen genomen waardoor de overheadkosten lager zijn dan voorheen. In 2021 is de huisstijl vernieuwd en de manier van vormgeven van de rapporten fors veranderd. Nu wordt gewerkt met een vast Word-sjabloon, zodat de medewerkers zelf hun teksten opmaken; daarnaast worden rapporten niet meer gedrukt. Dat scheelt bij elkaar aanzienlijk in de kosten en in tijd. Vanaf de begroting 2023 worden de organisatiekosten voor speciale bijeenkomsten van college en medewerkers ('heidagen', teamuitjes), hier onder gebracht (voorheen onder 'voorlichting en representatiekosten en/of overige bureaunkosten'). Verder zijn de kosten van voorlichting en representatie zijn de afgelopen jaren lager geworden, doordat sommige rapporten digitaal gepresenteerd worden en andere in provinciehuizen. Tot slot zijn er kosten voor, onder meer, het lidmaatschap van de NVRP, abonnementen op kranten en tijdschriften, bankkosten, huishoudelijke uitgaven en kosten voor het boekhoudpakket. De ontwikkeling van de inflatie noopt hier tot ruimer begroten.

2.5 Incidenteel onderzoek

In de loop van verslagjaar 2021 is met de Raad van Advies afgesproken dat er gedurende een drietal jaren extra middelen (€45.000,- op jaarbasis) beschikbaar zouden zijn voor het honoreren van tussentijdse onderzoeksvorstellen van Provinciale Staten. Daartoe is de begroting 2021 gewijzigd. In 2021 zijn echter geen kosten gemaakt. De rekenkamer heeft in het verslagjaar twee tussentijdse verzoeken ontvangen. Een voorstel van enkele Friese Statenfracties is afgewezen (met suggesties hoe de kennisvraag beter beantwoord zou kunnen worden dan via een rekenkameronderzoek). Naar een tweede voorstel, van enkele Groningse Statenfracties, is eerst een vooronderzoek verricht (de arbeidsuren die daarmee gemoeid zijn, zijn gedekt uit het reguliere personeelsbudget), waarna de NRK in februari 2022 besloten heeft het onderzoek ter hand te nemen (de kosten komen dus ten laste van het budget voor incidenteel onderzoek 2022). Conform afspraak staat voor 2023 eenzelfde bedrag op de begroting.

3. Begroting

Tabel 2: Begroting 2023

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
OPBRENGSTEN			
Bijdragen provincies, <u>inclusief</u> tijdelijke bijdrage incidenteel onderzoek	887.500	925.000	955.000
Verkoop activa; overige opbrengsten	1.117	0	0
Rentebaten	0	0	0
Totaal opbrengsten	888.617	925.000	955.000
LASTEN			
Rentelasten	1.760	0	1.000
Intern personeel + sociale lasten	474.511	670.000	695.000
Woon-werkverkeer + reiskosten	2.197	15.500	12.500
Vorming en opleiding	2.270	7.000	7.000
Werving en selectie	1.879	0	0
Inhuur extern personeel	76.645	67.500	80.000
Personeel	557.502	760.000	794.500
Huisvesting	41.286	46.000	44.000
Dienstverlening Drenthe	4.276	6.800	7.000
Automatisering (incl. investering apparatuur)	13.978	27.500	20.000
Accountantskosten	5.125	4.700	5.500
Schoonmaak	2.529	4.500	5.000
Externe diensten	25.908	43.500	37.500
Organisatiekosten	14.355	15.500	18.000
Incidenteel onderzoek	0	45.000	45.000
Onvoorzien	0	15.000	15.000
Totaal lasten	640.811	925.000	955.000
Resultaat	247.806	0	0

4. Financiële positie en meerjarenraming

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld voor onderzoeksactiviteiten die langer dan gepland doorlopen, of om een extra inzet van externe expertise vragen, voor de opvang van de gevolgen van onvoorzien verzuim en andere tegenvallers.

Tabel 3: Algemene reserve

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
t/m 2012		25.000	67.565	42.565
2013	42.565	3.659	0	38.906
2014	38.906	0	33.305	72.211
2015	72.211	0	9.514	81.725
2016	81.725	41.786	0	39.937
2017	39.937	0	73.660	113.597
2018	113.597	-/- 120.833	0	-/- 7.236
2019	-/- 7.236	0	49.499	42.264
2020	42.264	0	987	43.251
2021	43.251	0	2.999	46.250

Meerjarenraming

De begroting van de Noordelijke Rekenkamer wordt jaarlijks aangepast op basis van de realisatiecijfers van het daaraan voorgaande jaar en nieuw beleid. De belangrijkste post op de begroting wordt gevormd door personele en sociale lasten. De meerjarenraming gaat uit van een trendmatige verhoging van 3% (in afgeronde cijfers); voor begrotingsjaar 2023 is – net als voor 2022 - een extra bijdrage geraamd voor tussentijds onderzoek op verzoek van Provinciale Staten (zie hoofdstuk 2).

Tabel 4. Meerjarenraming 2022-2027 in begrotingscijfers (x € 1.000,-)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	LASTEN					
Personele & sociale lasten	760	795	820	845	870	895
Overige lasten	165	160	115	120	130	135
Totaal	925	955	935	965	1.000	1.030
	BATEN					
Bijdragen provincies	925	955	935	965	1.000	1.030